

Motion till Lerdal-Gärdebyns vägförening

Projekt för fartbegränsande åtgärder

Jag föreslår att vägföreningens styrelse det kommande verksamhetsåret och framåt inleder flera insatser för fartbegränsning.

Många boende i vår vägsamfällighet upplever att alltför för många kör för fort och att hastighetsbegränsningarna inte respekteras. De höga farterna innebär en fara för framför allt och fotgängare, cyklister, men även när större fordon ska mötas på de smala vägarna. I synnerhet på vintern när tjocka snövallar smalnar av vägarna är det extra viktigt att hastigheterna hålls nere. Synpunkter från boende hörs ofta att alltför många kör för fort. Samtidigt tycks de flesta fortkörare själva vara boende i vägföreningsområdet. Brådskan tycks öka när man inte kör på sin egen väg.

1. Tydligare skyltning

Sedan 2023 är hela vägföreningens område en s k 30-zon, enligt beslut av Rättviks kommun. Högsta tillåtna hastighet är alltså 30 överallt. Det är kommunens ansvar att sätta upp skyltar och se till att skyltningen är tydlig och konsekvent. Tyvärr har inte kommunen fullföljt sitt åtagande med konsekvent skyltning efter beslutet om 30-zon. När en ny hastighetsbegränsning börjar gälla, bör det markeras med dubbelskytning med den aktuella hastigheten, i vårt fall 30 km/tim när man kommer från en väg med annan hastighet. På några ställen finns det dubbelskytning i vårt område, men på andra platser saknas det. På något ställe mitt i området kan det finnas en enstaka enkel 30-skylt, vilket känns inkonsekvent. Exempel där dubbelskytning med 30-skyltar saknas är infarter in på Bygatan och Sågvägen från Faluvägen och Gärdebygatan från Vidablick.

Dubbla hastighetsskyltar innebär en faktiskt ändrad hastighetsgräns. Om det bara sitter en skylt med en hastighet, tolkas det som en upplysning eller påminnelse om vad som gäller, snarare än en ny juridisk hastighetsgräns som ändrar den tidigare. Om polisen skulle göra en fartkontroll är det betydelsefullt att alla har passerat tydliga skyltar med gällande hastighetsbegränsning.

Mitt förslag till insats är att trycka på kommunen att de ska fullfölja och ta sitt ansvar för skyltningen.

Ett annat alternativ är att vägföreningen själva sätter upp blå så kallade påbudsmärken med dubbelskytning 30 och "30-zon". Dessa är dock bara en rekommendation och det är inget lagkrav att följa dem och de har därmed lägre status. Men de ger en bra tydlighet.

2. Hastighetsmätning

För att få en överblick och underbyggd bild av var problemen är som störst och var det körs fortast, kan vägföreningens styrelse i samarbetet med kommunen göra hastighetsmätningar på valda avsnitt. Kommunen kan utföra dessa mätningar utan kostnad och de kan göras efter att vägföreningens styrelse valt ut vissa kritiska avsnitt. Resultaten av mätningarna kan utgöra ett gott underlag för vidare åtgärder, exempelvis farthinder.

3. Farthinder

Det finns idag en rad varianter och modeller på farthinder som skulle kunna vara lämpliga. Var dessa kan sättas ut bör grundas på de föreslagna hastighetsmätningarna och självklart efter synpunkter från de boende och entreprenörer av snöröjning och liknande. Även här bör nya farthinder etableras i samarbete med kommunen. Det finns dock flera varianter som kan vara aktuella. Vi har en variant i Långbacken och ett annat exempel är de i Backavägen i Rättvik. Fördelen med de senare är att de tillfälligt kan tas bort. Kanske kan en samfinansiering med kommunen ske och att kommunen hjälper till att sätta upp dem.

Det bör dock inte finnas alltför många farthinder för att undvika onödig irritation och för förståelsen att hålla nere hastigheterna. Detta skulle förhoppningsvis också minska incitamentet för boende att sätta upp egna privata lösningar i form av blomlådor och likande.

Anders Rosén

Rättvik 2026-01-28

Styrelsens svar till motion gällande Projekt för fartbegränsande åtgärder.

Styrelsen har emottagit en välformulerad och riklig motion gällande fartbegränsande åtgärder inom föreningens vägområde, motionären beskriver att rådande hastighetsgränser inte respekteras och fordon framförs med för höga hastigheter och med risk för övriga trafikanters hälsa.

Föreningens uppgift är att underhålla och förvalta de vägar som ingår i dess förrättning, övervakning av hastighet sker ej av föreningen utan är en uppgift för de myndigheter som tillser regelefterlevnad och kan beivra denna. Som motionären delvis beskriver har delar av föreningens område (övre delen av byarna med infart från Faluvägen och Slalomvägen) klassats som en 30-zon, dvs att 30 km/h gäller generellt inom detta område. Här har kommunen ej skyltat om korrekt vid infarter till denna zon, dubbelsidig skyltning krävs för att regelefterlevnad till fullo skall kunna undanröja missförstånd och för att eventuella överträdelser skall kunna lagföras, detta har påtalats till kommunen vid flertalet tillfällen. Styrelsen delar motionärens föreslagna insats och kommer att tydliggöra detta igen för ansvarig representant för kommunen.

Gällande alternativ att nyttja ”rekommenderad hastighet 30, blå påbuds skylt” kan det endast nyttjas inom området som är en så kallad 30-zon, och för detta krävs ytterligare vidtagna åtgärder för att möjliggöra nyttjandet av en sådan skyltning, exempelvis en chikan eller avsmalning av vägen.

Styrelsen anser att frågan kan undersökas med hänsyn till de rådande förhållanden som våra byvägar faktiskt utgör kan kvalificera sig att nyttja dessa utan inskränkande åtgärder då vägarna redan är smala, krokiga och slingrar sig mellan fastigheters knutar och särskilda förhållanden redan råder. Dessa skulle tydliggöra rådande hastighet inom zonen och kan bekostas och monteras av föreningen utan inblandning av kommun eller myndighet.

Hastighetsmätningar

Senaste mätningarna inom vägområdet utfördes under hösten 2023, detta med inlånad utrustning från kommunen, dock under en begränsad tid och därmed kunde även bara enstaka vägar mätas. Resultatet då påvisade ej överträdelser i någon större utsträckning utan snarare att hastigheterna efterlevs i tydlig majoritet till skillnad mot motionärens upplevelse, det skall dock tilläggas att dessa mätningar är snart 3 år gamla och utförda under tidsperioder där turismen har mattats av samt varit geografiskt begränsade.

Styrelsen föreslår att mätningar kan komma att ske i egen regi med inhyrd utrustning där vi över tid (framför allt under sommaren och med allt vad det medför) kan utföra mätningar över flertalet mätpunkter inom vägområdet. Med denna fakta kan vi tydligare presentera eventuell åtgärdsplan om en sådan blir nödvändig men framför allt nyttja fakta för att påvisa behoven i ett större ansvarstagande inom kommunen, föreningen och eventuellt en vidare diskussion om farthinder på föreningens vägar. Detta svarar även på motionärens förslag om farthinder.